

TÖRTÉNELMI ARCKÉPEK

HISTORICAL PORTRAITS

Varga Miklós

AUJESZKY LÁSZLÓ

Budapest, 1903. augusztus 23 – Budapest, 1978. december 7.

Aujeszky László a Pázmány Péter Tudományegyetem matematika-fizika szakán szerezte meg tanári diplomáját 1925-ben. 1926-ban meteorológiából valamint elméleti- és kísérleti fizikából doktorált. Ugyanebben az évben lépett be a meteorológiai intézetbe, ahol 1963-as nyugdíjazásáig az időjárás előrejelzésével foglalkozott. 1937-ben egyetemi magántanár lett, ebben a minőségében 16 éven át tartott előadásokat „*A meteorológia korszerű fejezetei*” tárgyából. Az Országos Meteorológiai és Földmágnességi Intézet Prognózis Osztályának vezetői pozícióját 1940–43, valamint 1951–1963 között töltötte be.

A világháborút megelőző években ő volt a „*média-meteorológus*”, nevét a nagyközönség is ismerte. Nemcsak magas szakmai szinten tanított, de számos népszerűsítő írás is fűződött a nevéhez. Még a 80-es években is az ő írását olvashatták az alsó-tagozatos tanulók az iskolások számára a meteorológus munkájáról írt tananyagban.

A Természettudományi Társulat titkára és a Természettudományi Közlöny társszerkesztője volt 1939 és 1945 között.

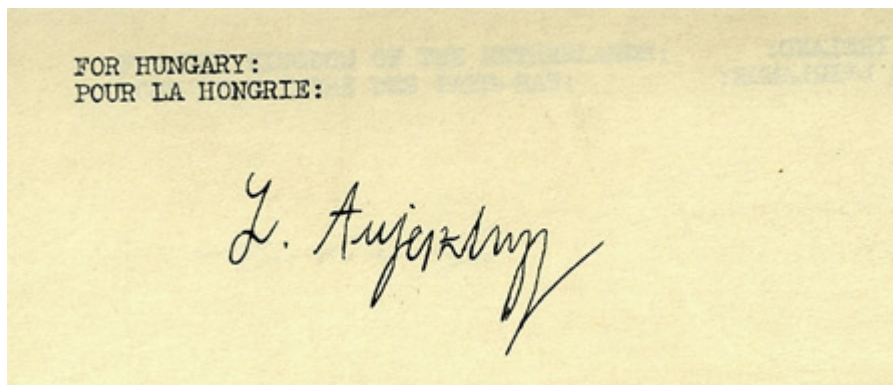
Réthy Antal 1944. április hónapban betegségére hivatkozva állásáról lemondott, s családjával Tokajba költözött. Aujeszky töltötte be 1944. április 25-től 1945. május 8-áig az Országos Meteorológiai és Földmágnességi Intézet megbízott igazgatói tisztjét. Munkája a front Bu-

dapesten történt lassú áthaladása miatt ellehetetlenült. A budapesti harcok befejezése után, 1945. február 13-án, mint megbízott igazgató megjelent az Intézetben, és a romokban álló épületben megkereste a bent rekedt néhány dolgozót. 1945. február 15-én öten kezdtek dolgozni, ennyien írták alá a jelenléti ívet, amely február végére már 27 főre nőtt. Aujeszky kérelmére az Ideiglenes Nemzeti Kormány 1945. március 8-ával Réthy Antalt visszahelyezte az igazgatói állásába, amely az igazolási eljárás lezárása után 1945. május 8-tól lépett érvénybe.

Aujeszky 1948 és 50 között az Intézet IDŐJÁRÁS c. folyóiratának szerkesztője. 1947-ben Washingtonban Magyarország képviselőjeként ő írta alá a WMO alapító okiratát. A szovjettípusú tudományos minősítő rendszer bevezetésekor, disszertáció benyújtásának és külön eljárásnak a mellőzésével, tudományos munkássága elismeréséül 1954-ben megkap-

ta a fizikai tudományok kandidátusa fokozatot. 1971-ben *Kísérlet a légkör meteorológiailag mobilizálható energia készletének megbecsülésére* című dolgozata alapján megkapja a földrajztudományok doktora címet.

1948-50-ig az MMT főtítkára, majd 1950-51-ben elnöke, később a Tudományos Tanács tagja. A Társaság kétszer tüntette ki a Steiner Lajos Emlékéremmel. A Társaság tiszteleti tagja.

Aujeszky László aláírása a Meteorológiai Világszervezet konvencióján. Washington DC, 1947. október 11.

